



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

رساله دکترای تخصصی آموزش پرستاری

تبیین تجارب زیسته پرستاران از مراقبت تسکینی در بیماران مبتلا به سرطان

اساتید راهنما

دکتر لیلی بریم نژاد - دکتر نعیمه سیدفاطمی

استاد مشاور

دکتر مامک طهماسبی

نگارش: مرجان مردانی

مهر ماه ۱۳۹۳

چکیده

زمینه: مراقبت تسکینی، رویکردی است که کیفیت زندگی بیمار و خانواده وی را در مواجهه با مشکلات مربوط به بیماری‌های محدود کننده زندگی از طریق پیشگیری از رنج بیمار و بهبود آن و نیز با شناسایی اولیه و درمان درد و سایر مشکلات جسمی، روانی، معنوی و اجتماعی بیمار ارتقا می‌دهد. از طرفی، بیماران مبتلا به سرطان به مراقبت تسکینی نیاز دارند. لذا هدف این مطالعه تبیین تجارب زیسته پرستاران از مراقبت تسکینی برای مبتلایان به سرطان بود.

روش پژوهش: این پژوهش کیفی با بهره‌گیری از رویکرد پدیدارشناسی هرمنوتیک انجام شد. در این مطالعه، ۱۲ پرستار به شیوه نمونه گیری هدفمند انتخاب شدند و تحت مصاحبه‌های نیمه ساختارمند و چهره به چهره قرار گرفتند. مصاحبه‌ها کلمه به کلمه پیاده سازی شدند و بعد از انجام تمام آن‌ها، اشباع داده‌ها حاصل شد. در نهایت، داده‌ها با استفاده از روش دیکلمن و همکاران (۱۹۸۶)، تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: در مجموع، ۶ مضمون و ۱۲ زیرمضمون مورد شناسایی قرار گرفت. مضامین اصلی در زمینه مراقبت تسکینی از مبتلایان به سرطان شامل رویکرد حمایتی، تدبیر درد، رویکرد اخلاقی، تقویت روانشناختی، مشارکت و تاثیرات دوگانه بودند. مضمون رویکرد حمایتی مشتمل بر زیرمضامین حمایت معنوی و حمایت از خانواده، تدبیر درد شامل زیرمضامین تدابیر جسمی و تدابیر روانی، رویکرد اخلاقی دربردارنده زیرمضامین احترام به شأن انسانی، صداقت حرفه‌ای و نועدوستی؛ تقویت روانشناختی دربردارنده زیرمضامین کاستن از تنش، همدلی و پذیرش همه‌جانبه و تاثیرات دوگانه نیز دربردارنده زیرمضامین بازتاب مثبت و بازتاب منفی بودند.

نتیجه‌گیری: تجارب زیسته پرستاران گویای درک عمیق آنان از مراقبت تسکینی برای مبتلایان به سرطان بود. یافته‌های این مطالعه نشان داد که رویکرد حمایتی، تدبیر درد، رویکرد اخلاقی، تقویت روانشناختی، مشارکت و تاثیرات دوگانه نقش مهمی در مراقبت تسکینی از مبتلایان به سرطان دارند. یافته‌های پژوهش حاضر، دانش وسیعی در خصوص مراقبت تسکینی از مبتلایان به سرطان برای پرستاران ارائه می‌دهد و آنان را به سوی فهم بهتر نیازهای مراقبتی بیماران در این زمینه رهنمون می‌نماید و در نهایت به آنان جهت ارتقای عملکردهای بالینی‌شان یاری می‌رساند.

کلید واژه‌ها: سرطان، مراقبت تسکینی، پرستار، پدیدارشناسی هرمنوتیک



Tehran University of Medical Sciences
Faculty of Nursing and Midwifery

**Exploration the nurses lived experiences of palliative
care in cancer patients**

Dissertatiom

Doctor of Philosophy

Supervisor: Dr. L Borimnejad- Dr. N Seyedfatemi

Advisor: Dr. M Tahmasebi

Marjan Mardani Hamooleh

2014

Abstract

Background: Palliative care as an approach that improves the quality of life of patients and their families facing problems associated with life-threatening illness, through the prevention and relief of suffering, the early identification and treatment of pain and other problems, physical, psychosocial and spiritual. On the other hand, cancer patients require palliative care. The purpose of this study was to explore the lived experiences of nurses regarding palliative care for cancer patients.

Methods: This study done with qualitative approach and using hermeneutic phenomenological approach. In this study, 12 nurses, who provide palliative care for cancer patients, were selected through purposive sampling and face- to- face interviewed with semi structured interview. Each interview was transcribed verbatim. Also, data saturation was obtained after all of interviews. Finally, the seven-stage process of Diekelmann et al. (1989) was used to data analysis.

Findings: In general, 6 themes and 12 sub-themes were identified. Original themes in the palliative care for cancer patients encompass; “supportive approach”, “pain management”, “ethical approach”, “psychological promotion”, "collaboration" and "dual effects". Supportive approach has 2 sub- themes consist of ‘spiritual support’ and ‘family support’ Pain management has 2 sub- themes consist of ‘physical pain management’ and ‘mental pain management’. Ethical approach has 3 sub- themes consist of ‘respect to human dignity’, ‘occupational truthfulness’ and ‘altruism’. Psychological promotion has 3 sub- themes consist of ‘distress reduction’, ‘empathy’ and ‘comprehensive acceptance’. Also, dual effects have 2 sub- themes consist of ' positive reflection' and ' negative reflection'.

Conclusion: Lived experiences of nurses revealed the deep understanding of palliative care for cancer patients based on perception of nurses. The results of this study indicate that supportive approach, pain management, ethical approach, psychological promotion, collaboration and dual effects have important roles in palliative cancer care. The findings of this study will give nurses a greater knowledge about palliative care in cancer patients, leading to a better understanding of the palliative needs of these patients, and ultimately help improve the nursing practice.

Key words: Cancer, Palliative care, Nurse, Hermeneutic phenomenology